

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računano se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se olagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Boulanger obsojen.

Francosko državno sodišče je obsodilo generala Boulangerja, tako nam javljajo telegrami iz Pariza. Obsojena sta pa tudi njegova pristaša Dillon in Rochefort. Sodišče pa ni spoznalo Boulangerja krivega le poskušnega atentata, temveč tudi izneverjenja državnih novcev. S tem so senatorji opravili delo svoje, če so pa generala uničili, tega pa niti sami ne vedo, da mnogi mej njimi se celo boje, da ga neso.

Obsojeni so general in pristaša njegova k deportaciji v kak utrjen kraj. Te obsodbe pa seveda izvršili ne bodo, ker so vsi trije v varnem kraju v Londonu. Pa saj ni šlo zato, da bi je kam zaprli, temveč da uničijo njih politično rovanje. Toliko se se z razsodbo vsekako doseglo, da se Boulanger pred volitvami na Francosko vrniti ne more in ne sam sklicevati volilnih shodov. To mu utegne nekaj škodovati. Seveda v drugem oziru mu bo ta obsodba morda še koristila.

V jurističnem pogledu se tej sodbi ne more pripisovati posebne važnosti. Saj se je sodilo pri zaprtih vratih, povabile se neso priče, in zatoženci tudi neso imeli nikacih zagovornikov. Sodniki so bili samo politične osebe, ki so se ravnale le po svojem političnem prepričanju. Monarhisti se niti glasovanja udeležili neso, ker so menili, da senat ni kompetenten soditi o tej zadevi.

Zatožba in vse dokazovanje državnega pravdnika Quesnay-a de Beaupaire bilo je jako slabo. Nabral je bil jako mnogo gradiva, ki se pa ne tiče toliko stvari samih, nego življenja Boulangerjevega sploh. To gradivo bode morda prišlo prav bodočemu životopiscu, če bode pisal životopis generalov, a v sodnijskem oziru pa nema posebne cene. Veliko težavo je imel državni pravnik, da je staknil državni atentat. Sprva ga je hotel videti v dogodkih imenitne noči pred volitvijo novega predsednika, a kmalu je spoznal, da tu ne bode nič. Priče neso mogle potrditi, da bi bil res general tedaj izustil besede, da vojaki ostanejo v vojašnicah, če bode voljen Ferry in zaradi tega bukne ustanek.

Treba je bilo iskati atentata drugod. Staknil ga je v dogodkih na Lyonskem kododvoru, ko je general odhajal v Clermond-Ferrand. Tedaj se je

na kolodvoru bilo zbralo več njegovih pristašev, ki so ga hoteli zadržati, da ne bi odpotoval. Državni pravnik je vso stvar tako zasukal, da je ljudi najel Boulanger in je hotel z njihovo pomočjo napraviti državni prevrat. Da svoje nakane ni zvršil, je temu le to krivo, ker se ni bilo dosti ljudi zbralo in zlasti anarhisti neso bili prišli, ki so mu bili obljubili pomoč. Za to trditev pa tožitelj nema neoprovrgljivih dokazov. Vse priče, ki jih je mogel navesti, so jako malo verodostojne, od mnogih se sme trditi naravnost, da so bile podmičene. Zaradi tega smemo reči, da obsodba sama na sebi generalu mnogo škodovati ne more.

Nekaj družega je pa, da utegne generalu spodkopati veljavo pri narodu. Iz gradiva, ki ga je nabral državni pravnik in tudi kaj spretno razvrstil, je dokazano, da se je general mnogo družil z ljudmi, ki neso na najboljšem glasu. Tako z neko madame Pouppe, ki je bila podvornica in agentinja v jedrej osebi. Ta gospa imela je v Parizu skrivališča za ljudi jako dvomljive poštenosti. Bila je tudi obsojena zaradi goljufige. Potem z nekim Pechom, ki je pisal brošure za generala in se tudi živil s tem, kar je dobival od neke malopridne ženske. Buret, ki je bil tudi za vse sleparije pripravljen, in je tudi večkrat prišel s sodišči v dotiko, opravljal je za generala razne posle in se celo tikal z njim; potem je neki Mondion, bil v Berlinu agent Boulangerjev v Parizu pa agent nemške policije, pa je vse vodil za nos. Državni pravnik je naštel še celo vrsto ne baš poštenih mož in žensk, s katerimi je občeval general.

Znanje s temi osebami mu bode več škodovalo, nego tudi izneverjenja, katerih ga je spoznalo krivo sodišče. Vsaj v teh izneverjenjih ima vsakdo lahko svoje misli. Dokazana neso drugače, nego da je general moral jemati iz državnih blagajnic, ker je več porabil, nego je dobival plače. Ta dokaz je pa jako šepav, ker je general toliko porabil, da si je še od drugod moral dobivati denar, katerega viri pa neso pojasnjeni.

Če je razsodba uničila generala, se sedaj še ne more vedeti. Celo senatorji sami se boje, da njih izrek ne bode imel zaželenega upliva. Drugače bi republičanski senatorji ne bili popoldne sešli se ter sklenili pozvati vlado, da naj strogo postopa

proti uradnikom, ki so kompromitovani zaradi Boulangerjevih agitacij ter celo izrekli obžalovanje, da vseh ministrov ni v Parizu v tem kritičnem času. Teh sklepov bi treba ne bilo, če bi izrekli sodišča imeli pri francoskem narodu tako veljavo. Naj preišljujemo stvari kakor koli vsekako pridemo do sklepa, da usoda Boulangerjeva utegne odločiti še le pri bodočih občnih volitvah za zbornico.

Shod državnozborskih volilcev v Postojini.

Letošnje poročanje o poslanskem delovanju v državnem zboru otvoril je včeraj drž. poslanec dr. Ferjančič v Postojini. Pred precej obilnim shodom svojih volilcev na dvorišči gostilne „pri zlatem levu“, kateremu je predsedoval Postojinski župan g. Vičič, v navzočnosti vladnega poverjenika g. Deperisa, govoril je notranjski poslanec blizu tako-le:

Ljubi volilci!

Poslednja leta postajajo volilni shodi zmiraj pogostejši, posebno Postojina je bogato obdarovana s takimi.

Imela sta že pred nemnogimi tedni kandidata za deželni zbor volilne shode, imeli ste v tem času precej burno volitev v deželni zbor. Ko sem se odločil Vas zopet povabiti na shod, nikakor nisem mislil, da Vam imam kaj posebno novega povedati, vodila me je marveč misel, da zveza volilcev s poslanci ne more biti nikdar pretesna in čeravno se mi je od marsikateri strani iz ravno danes tu najbolj zastopanih okrajev marsikatera želja, bodisi pismeno bodisi ustno izrazila, da sem po tem spoznaval mišljenje, potrebe in težnje svojih volilcev, čeravno se je delovanje slovenskih poslancev posebno v zadnjih letih po slovenskih listih objavljalo, utegne Vas moje poročilo vendarle zanimati, ker poskusil bom v splošnih potezih načrtati Vam naše delovanje in v času, kateri se mi zdi primeren, da ne bom predolgo zahteval Vaše pozornosti, podati Vam o njem kolikor mogoče popolno sliko.

Jaz s premislikom rečem, da bodem govoril o našem delovanju, to je o delovanju vseh slovenskih poslancev, ker kar smo storili, storili smo

LISTEK

Blôdne duše.

Roman.

Češki spisal Václav Beneš-Třebitzký, preložil I. Gornik.

Prvi del.

XIV.

(Dolge.)

V torek ob devetih, ko se je solnce napravilo v najdražestnejši nasmeš nad pobeljenim krajem, zaklenkal je v Jiricah zopet zvonec obešen na novem tramu pred Ouřadovo hišo. Ljudje prihajali so iz hiš in koč v svatovski obleki, pozdravljali se in vsi krenili h koči koncem vasi. Šli so na Adamčovo svatbo, a na tako, na kateri se ljudje ne smejejo, na kateri ne vriskajo in pri kateri je nevestina sobica v zemlji šest čevljev globoko.

Pred Ouřadovo hišo zaškril je pod smučmi sneg. Pripeljal se je gospod župnik s kantorjem. A jedva bila sta na dvorišči, že so bile druge smuči tu. V njih sedelo je nekaj mož v belih plaščih. V solnčnih žarkih zalesketala je pri vsakem puška z nasajenim bodalom. Bili so vojaki.

„Ravno v čas prihajate, gospodje! Treba vas bo tu!“ govoril je sodnik vodeč cesarske može v sobo, kjer jim je pripravila — to je morala pripraviti — mati nekaj „za v usta“.

„Tem petelinom tu, moramo prav ostro pokazati, kaj je to: zakon, kaj je najvišji odlok! — Mislim sem že skoro, da vas ne bomo videli tu! A kakor sem rekel: ravno o pravem času!“

Gospod župnik oblačil se je pri oknu v obredno obleko. Vzel je tudi pluvijal. Ouřada opazil je to, ni mu bilo prav. A rekel ni ničesar. Pri njih v okraji jemali so pluvijal le za seljake, tu pa tudi za ponočnega čuvaja, — tudi za berača.

„Vsa vas je že tam, tudi iz okolice so. In skoro sami možje. — Bojim se, da mi ne store hiše uročne. Poglejte, kako gledajo sem!“

„Idimo!“

Gospodu župniku prišla je ta beseda nekako težko iz prsi, na katerih se je svetila sreberna zaponna pluvijalova.

„Ne vem, ne vem, čestiti gospod!“

Kantor zašepetal je še nekaj župniku na uho. Gospod župnik zmajal je z rameni.

„Že gredo!“ začulo se je iz nekoliko grl pred kočjo.

Refunda in Skůra pripravljala sta se ravno, da zabijeta nad Adamcem pokrov. A ostavila sta to in stopila h okencu.

Res! — Šli so že. Naprej kantor z nekojimi dečki-pevci, za njim ministrantje z župnikom, ob njegovi levici korakal je sodnik Ouřada in na obeh straneh štirje vojaki s puškami na ramah.

Mej ljudstvom zavladala je grobna tišina.

Sodnik Ouřada ugriznil se je posmehljivo.

„Greibenčki se jim povešajo“, rekel je naklonivši se k gospodu župniku.

Refunda in Skůra sta se obrnila, vzela pokrov, pritisnila ga nad pokojnika, po sobi razleglo se je pet udarcev in Adamcu prestalo je svetiti solnce, ki mu je sijalo skozi okence naravnost v uvelo, odrevenelo obličje na večne čase.

Ouřada stopil je v sobo.

Gospod župnik ostal je s kantorjem in vojaki pred kočjo. Vojaci so stali s puško „pri nogi!“

„Ali ste bili v nedeljo v cerkvi?“

Sodnik Ouřada je napel prsi, vzravnaval glavo in se razkoračil uprši desnico v bok.

po vzajemnem dogovoru, vedoči, da napori posameznika nikdar ne morejo imeti take veljave, kakor skupno delo — in z veseljem naglašam, da smo slovenski poslanci vselej po skupnem načrtu postopali, da se je vsak in rad udal temu, kar je cela itak maloštevilna slovenska delegacija za pravo in dobro spoznala in moje prepričanje je, da tako mora ostati tudi v bodoče, če si hočemo v avstrijski politiki pridobiti kako veljavo. Le tako prisilimo vlado in politične nasprotnike, da nam priznajo in oziroma izvedejo pravice, pripoznane nam po ustavi in potrebne nam, če si hočemo ohraniti svojo narodnost in jezik ter pridobiti si sile za gospodarski obstanek in napredek. —

V primerno kratki dobi, odkar sem poslanec, se je marsikaj spremenilo na postavnem polju ali pa se pripravljajo spremembe, katere bodo ugoden upliv imele na gospodarski razvitek.

Ko sem kot kandidat razvijal svoj program, sem precej obširno govoril o tem, kaj gospodarja in kmeta najbolj teži, kje je pomoč mogoča in kako bi se dala doseči.

Poleg davkov sem navajal slabe letine, katere gospodarja v pogubo spravljajo.

Slabe letine odpraviti ni v človeških rokah — a gospodarju pripoznati olajšave ob slabih letinah na davkih, to je mogoče in se je v nekateri meri doseglo s postavno od 6. junija 1888.

Če je kdo znatno škodo trpel po toči, vodi ali ognji, ima postavno pravico za to, da se mu primeren znesek na davkih odpíše. Ravno notranjski okraji so oni, ki veliko trpé po vodah, kakor se je to letos pred nedavno zgodilo. Svest sem si, da so prizadete občine skrbale za to, da se je škoda poizvedela, da jim bode mogoče na davkih odpisati. — Za škode po slani, suši, po dolgem deževju ob žetvi, po peronosperi in grozdni bolezni dovoljuje finančni minister odpis davkov.

Vse je ležeče na tem, da škodo ali posameznik, ki je poškodovan, ali pa župan naznani politični oblasti v postavni dobi 8 dni.

Kazal sem nadalje v svojem nastopnem govoru, da kmeta teži silno zadolženje zemljišč in da to izhaja pogostokrat iz velikih dot, ter sem tudi naglašal, da razkosavanje zemljišč je kmetem stan v pogubo. — Državni zbor se je v svojem odseku več let bavil z zakonom, ki ima namen v tem oziru nekoliko pomagati — to je zakon o kmetijskih domovih (dvorih). Namen tega zakona je, da se vzdržijo kmetije, na katerih je moč kmetu z rodbino — izhajati in da se take kmetije ne razkosavajo. Po tem se ima vzdržati kmetijski stan, glavni steber države in se ima odvracati ono beraštvo na kmetih, katero se nahaja, če se kmetije na pritlikava gospodarstva delé. —

To drugače ni mogoče, kakor da se nalože tistemu, ki posestvo prevzame, le tolika bremena, da mu je moč na zemljišči obstati. Ta zakon pa ima veljati le za tiste dežele, katerih deželni zbori ga sprejmejo in se ima po njem postopati le tedaj, če kmet brez oporoke ali testamenta umrje. Torej kakor dolgo gospodar živi, sme kakor se mu poljubi s svojim zemljiščem storiti.

Pa navzlic temu, da ta zakon malo in gotovo v obče na korist kmetem stan prostost raz-

deljevanja zemljišč omejuje, vendar so se liberalni krogi močno upirali proti njemu. Slovenski poslanci smo pa z dobro vestjo zanj glasovali, ker hočemo in želimo, da kmetijski stan ostane in se ukrepi. Ta zakon, ko bode v veljavo stopil, utegne tudi biti v izglede za one gospodarje, ki bodisi po testamentu prepuščejo svoje zadeve, bodisi da to storé, ko oddajajo zemljišče jednemu svojih otrok ter izgovarjajo za druge dote. — Dote se morajo vsakako nižje odmerjati, če se hoče, da obstane tisti, ki zemljišče prevzame. Letos sklenil je tudi nov zakon, ki ima veliko važnost za nekatere notranjske okraje, to je novi melioracijski zakon. Dosedanji melioracijski zakon je dopuščal državno podporo le pri uravnavi vodá nad zemljo; poveljavna novota novega zakona pa je, da se bode državna podpora dovoljevala tudi za uravnave podzemeljskih vodá. Jaz sem torej v imenu svojega volilnega okraja ta zakon v seji 6. maja t. l. v posebnem govoru z veseljem pozdravljal in vlado opozarjal na to potrebo uravnanja teh vodá. Se vé, da je znesek 1/2 milijona, kateri se vsako leto daja v melioracijski zaklad, za celo državo jako majhen, potrebe so pa tolike, da je skoro vse, kar bode do l. 1894 v zaklad prišlo, že zaseženo, to je da je že toliko projektov vsprejetih, da se bode potreboval ves denar, s katerim bode zaklad do leta 1894 dotiran.

Pred tremi leti sem kazal tudi na to, da je treba žganjepitje omejiti, če nečemo priti ob zdrav in krepak rod in v gmotno propast. — Pri trjevali ste mi na volilnih shodih, da je treba žganje obdačiti, da se tako omeji popivanje. Vlada ni prezirala škode, katere se razširjanom godi po brezmerem žganjepitju in je sprevidela, da obljubuje obdačenje žganja jako velike dohodke državi, katere bi morala sicer na drug način si preskrbeti in ne dvomim, da bi bila morala poseči na take objekte, po katerih bi bil kmet hujše prizadet, kakor pri žganju. Da se je obdačilo žganje, moramo odobravati, ker ta davek primerno najmanj zadeva dobrega in treznega gospodarja.

Ne mislite, da preziram, da ste bili tudi Vi prizadeti po tem davku. Iz Bistriškega okraja mi je bila došla mnogobrojno podpisana prošnja in pritožba, ki je bila tembolj utemeljena, ker gospodarji niso vedeli, kaj bi začeli s češpljami, ki so bile tisto leto tako bogato obrodile, žgati pa so se bali, ker niso vedeli, kako je z davkom.

Zakon pa se ozira na to in ima olajšave za žganje na kmetih. Tu se ne plačuje davek od količine žganja, ampak od časa žganja; dejanski se je to toliko spremenilo, da na liter stane sedaj žganje po primeri 7 kr., prej pa samo 2 kr. Če se pomisli, da je plačevati od fabriško pridelovanega žganja 35 in oziroma 45 kr., se mora reči, da je navisek pri žganju iz lastnih domačih pridelkov neznaten. Vrh tega pa ta zakon tudi dovoljuje, da se za domačo potrebo do 56 litrov brez davka žge. —

Žganjski zakon ima toraj poveljavni namen, državi priskrbeti velikih dohodkov, postranski pa ta, da omeji zdravju in gospodarstvu tako pogubno žganjepitje.

V poslednjem oziru podpirati ga ima drugi zakon, kateri pa še ni izgotovljen od odseka, za-

kon proti pijančevanju, za kateri je poročevalec slovenski poslanec prof. Šuklje. Taki zakoni kažejo tam, kjer jih že sedaj imajo, najboljši upliv in preverjen sem, da ga bode imel tudi pri nas. —

V najkrajšem času pričakovati imamo tudi zakon proti ponarejanju živeža. Že sedaj imamo zakon proti ponarejanju vina, toda o tem se lahko reče, da je le na papirji. Novi zakon, kateri bode obsejal vse, kar v človeški živež spada ali se pri preživljenju potrebuje tako tudi posoda, obleka itd., ta bode pa natančnejši in nadzorovanje bode tako uravnano, da smemo mirno pričakovati uspeha. Kupec bode vselej vedel, kaj kupi in pri celo navadni pazljivosti ne bode kupoval ponarejenega blaga za pristno.

Vaši poslanci so vladno pozornost obračali tudi na to, da imamo Slovenci premalo prometa in to zato, ker imamo premalo železnic. Kdor pogleda na kaki železnični karti na slovenske kraje, se mora čuditi, kako redke so tu železnice in tembolj čuditi, ker ti kraji leže proti Adrijskemu morju, v katerem je poveljavni avstrijski emporium Trst.

Čuditi se je temu, da država nima samostojne zveze s Trstom in da od Ljubljane do Divače vozi po tisti južne železnice.

Ravno v zadnjem času razpravljala se je živahno zveza Loka, Razdrto, Divača in uverjen sem, da se bode vlada iz ozira na državne koristi in strateške potrebe lotila grajenja te zveze. Že leta sem si pa prizadevala slovenska delegacija, da bi omogočila grajenje dolenske železnice z državno podporo. Mi iz srca privoščimo dolenskim bratom to železnico, jo spoznavamo za silno potrebno in koristno, — ker pa nima toliko strateške važnosti, kakor železnice na državne meje, treba nam je tembolj vedno in vedno kazati na potrebo te železnice.

Pri tej priliki se spominjam nekega očitjanja slovenskim poslancem v javnem listu. Kazalo se je na razliko med njimi in dalmatinskimi poslanci, — češ da ti so izposlovali mnogo državnih podpor za ceste, uravnave voda in železnice. No kar to zadeva, slovenski poslanci se nimajo bati primere z dalmatinskimi, ti nam pri vsakej priliki sami priznavajo ustrajnost in živahnost v zastopanju slovenskih koristij. Ta razlika pa izhaja iz družega. Za Dalmacijo leži Hercegovina in Bosna in da te nove dežele država kolikor moč na Dalmacijo naveže, zato izdaja tolike svote za občil. Dalmatinskimi poslancem se ni treba dosti truditi.

Toda v tem času, kar sem jaz poslanec, naložili smo Vam še drug davek, krvav davek. Po novem vojnem zakonu podaljšala se je dolžnost službovanja do 42. leta in to podaljšanje zahtevalo bode silnih stroškov. Odpustite mi govoriti o posamičnih določbah novega vojnega zakona naglašam naj le naslednje. Vojni zakon vsprejel se je od cele zbornice; kako čudno bi bilo videti slovenske poslance, zastopnike zvestega, državi in cesarju udanega naroda, glasujoče proti zakonu! Je pa še nekaj družega? Vojna dolžnost poostrila se

Dalje v prilogi.

„Kaj vam tega mari, Ouřada!“ opomnil je Skřara.

„Rečem, slišali ste odlok, da...?“

„Kaj vam tega mari, Ouřada?“

„Jaz sem sodnik, postavljen — —“

„Verujemo vam, Ouřada! — A ne hodite nam pod noge, da odnesemo pokojnika na oder. Zunaj je zima in gospod župnik — je starikov gospod. Slišite, Ouřada? — S poti!“

„Odprite rakev, zavite rajnika v platno, naložite ga na voz, posodim vam konje sam...“

„Zahvaljujemo vas, Ouřada. Slišite li? Straže s poti!“

„Gospodje vojaki!“

Zunaj mej ljudmi razlegalo se je mrmranje. V sobo stopila sta dva vojaka z nastavljenima bodaloma.

„Odkrite rakev — —!“

„Da ne daš niti mrtvecu miru?“

Refunda stopil je pred rakev, kakor bi hotel braniti Adamca tudi po smrti brezbožnih rok.

„Idite, vojaki, z Bogom! Vsi ti-le so verni podaniki vašega cesarja! — Ti pa raje poklekni in zmoli „oče naš!“

„Ti se drzneš me tikati? — Ti potepenec, — ti postopač, — ti potikač!“

Refunda stisnil je tesno ustni in se obrnil proč, a v očeh svetilo se mu je, da bila strahota pogledati. Danes ga je prvič zmerjal seljak, prvič mož iz naroda, in to razpenilo mu je krv, razžarilo mu v očeh žar, ki biva ugašen le vsled nasilja in umirjen vsled nezmerne premagovanja samega sebe. Ako je čul take primke od gospodskih služabnikov, vselej je le močno pljunil in ni se brigal za to. — Desnica Refundova segla je po težki palici, stisnila jo trdo v pest, a le za hip. Refunda se je znal premagati.

Zunaj čul se je šum povsod glasneje in povsod močnejše. Pomirujočega, tolažečega glasu gospoda župnika ni bilo niti slišati. Zdelo se je, da v veži žvenkeče orožje in da pokajo petelini. Vojaki nabijali so puške pred očmi naroda, zažigali gobice in namerjali puške.

Šum utihnil je za nekoliko časa.

Gospod župnik uporabil je hitro to priliko.

„Ali ne čitate v svetih evangelijah, da so tudi Jezusa zavili v čisto, belo platno pomazavši njegovo telo z dragimi mazili in ga tudi tako pokopali? — In čed je Kristus mogel ležati brez rakeve. —“

„Kristus bil je v grobu le tri dni, Adamec pa mora biti do sodnjega dne! odgovoril je nekdo iz množice gospodu župniku. „Kristusa so tudi s trnjem venčali, bičali in ga potem križali. In če nas še primerjate z njim, čestiti gospod, povem vam jaz, da trnjevenec nosimo vsi že zdavna, da so ga nam naši dedje ostavili, in da nas tudi že zdavna bičajo. Že naše dede so bičali. — Le še križanje nedostaje vsemu temu. Križe imamo že tako in nosimo jih na ramenih, vsak — vsak, kar nas je tu, pravim, čestiti gospod, — tudi vi!“

„Prav imate, sosed Květ, popolnoma prav! Vsak dan padamo pod temi križi — vsakdo čestiti gospod, vi tega ne veste, vi ne poznate našega življenja, nedostaje nam v resnici ničesar družega, nego da bi nas tudi križali, kakor Krista — —“

„Pustite ga na miru in ne imenujte po nepotrebnem njegovega imena!“

Vse ljudstvo je naglo umolknilo, kakor bi se iz jasnega neba prikazal sam Odrašenik, in vsi pogledi obstali so na visoki postavi, ki se je z dvignjeno roko prikazala v veži. Gospod župnik umaknil se je za dva koraka, in vojakom tresle so se puške v roki. (Dalje prih.)

je posebno iz ozira na naše zaveznike, Nemčijo in Italijo. Očita se nam, da ne odobravamo te zveze. Mi pa pravimo s češkim voditeljem dr. Riegrom, „nam je prav vsaka zveza, ki nam zagotavlja mir“. Miru potrebujemo, ker vojna, katere nas Bog in lastna moč obvari, bode silna; v nemškem državnem zboru je Bismark rekel, da nemško-francoska vojna 1870—71 s svojimi strašnimi nasledki bila je le igrača proti vojni, ki bi se vojevala, če evropske sile s svojimi milijoni vojakov druga ob drugo trčijo. Če nam je mir torej silno potreben, moramo v istini odobravati vsako zvezo, ki nam garantuje mir. Ta zveza je avstrijskim Nemcem srčna zadeva, nam to sicer ni, a nam je zadeva razuma. Sicer se pa v politiki vse menjava in večkrat prav naglo. Nemogoče ni, da pridemo v drugo zvezo, tudi ni nemogoče, da ostanemo brez zveze. Tedaj pa bomo znali ceniti žrtev, ki smo jih prinesli za vojno sile države, in jih bomo znali ceniti posebno mi Slovenci, ko nam bode braniti to državo, kateri smo zvesti in v kateri jedino iščemo svojega obstanka in svoje sreče.

Ne morem preiti na razpravljanje našega delovanja za narodne pravice, da ne bi prej v kratkih potezah omenjal stališča slovenskega poslanca nasproti verski ali Lichtensteinovi šoli. — Naravnost rečem, da so se drhovi za ali proti v mnogem oziru meglelemu Lichtensteinovemu predlogu veliko preveč burili.

Kaj zahteva Lichtensteinov predlog?

Pred vsem to, da državni zbor izda le temeljna načela za ljudsko šolo. — V tem moramo predlogu brez pomisleku pritrditi, ker temeljni zakon v § 11 tam. zah. od 21. dec. 1867 sam to zahteva in naglašal je to tudi tedanji slovenski poslanec dr. Toman v imenu Slovencev, naglašale so to tudi vse druge nemške narodnosti v tedanjem državnem zboru.

Omenjeni predlog zahteva dalje, da se osnovni pouk postavi na versko podlago. To hočemo tudi mi Slovenci odločno in menda ga ni med nami, ki bi odobral, da učitelj verstva in svetnih predmetov vsak na svojo stran vlečeta, da bi torej mogoče bilo, da svetni učitelj to podira, kar je verski sezidal, da verski učitelj na pr. uči, da in kako je Bog svet ustvaril, svetni učitelj pa to drugače, morda s materialističnega stališča razklada.

Če se dalje zahteva, da se šolski otroci po veri ločijo, da se ne meša na pr. katoliških ali v obče kristjanskih otrok z židovskimi, dalje da ne podučuje židovski učitelj kristjanskih otrok, ali narobe, to gotovo vsi mi tudi odobrujemo.

Dalje zahteva šolski predlog olajšave v obiskovanju šole, ki se že sedaj dovoljujejo. — Tudi proti temu se ne moremo upirati, posebno iz ozira na gospodarske potrebe, — dalje pa je treba pomisliti, da ni res da krajši poduk, — ozrite se posebno na jednorazrednice, — mora imeti vsakako slabši uspeh. Če se poduk na predmete omeji, katere je mogoče jedino z uspehom gojiti v ljudski šoli, in ta poduk uglobi, tedaj bode tudi otrok izstopil iz šole z nauki, katere mu je mogoče v življenju popolniti, ker naučil se je multum ne multa. — Toraj zaradi vseh teh točiek nimamo uzroka vznemirjati se.

Najbolj v spodtik pa je določba o šolskem nadzorstvu. O tem pa ne pravi predlog druzega, kakor da cerkev zahteva „sonadzorstvo“ v šoli. Kakšno je to sonadzorstvo, ali je višje, kakor svetno, ali je s tem enakopravno ali mu je podredjeno? Kako naj se to „sonadzorstvo“ uredi? Vsega tega nam predlog ne pové in jaz ne uvidevam, zakaj toliko razburjenja, dokler ne vemo, kaj je jedro temu sonadzorstvu, dokler še prave lupine nimamo. —

Mi bomo svojim zaveznikom v državnem zboru radi privolili konfesionalno šolo, le nadzorstvo si bomo ogledali ter ne bomo odobravali, da bi se cerkvi dala v šoli večja oblast, kakor je treba. — Svetinje naroda bomo vselej in pri vsaki priliki branili, a starih odnošajev v šolo ne bomo dopuščali, ker so danes nemogoči in naravnost rečeno, jih tudi niko neče.

A nekaj druzega je, zaradi česar želimo revizijo šolskega zakona, mi jo želimo zato, da v zakonu izrečemo, da je ljudska šola narodna, to je, da se v njej podučuje v maternem jeziku otrok. Za širši svet je skoro smešno, da se moramo v Avstriji pri obstanku ustave in temeljnih zakonov, ki vsakemu narodu verujejo narodnost, za taka samo ob sebi umevna načela še le boriti,

— a vendar je to treba. Komu ni znano delovanje „nemškega šulvereina“, kateremu se na mah izpodmaknejo tla s precizno določbo v zakonu in nemogoča bodo nadalje ponemčevalna prizadevanja v sosednih nam pokrajinah, kjer žive Slovenci v manjšini. To hočemo pri reviziji šolskih zakonov doseči in to je pogoj, pod katerim jedino se spuščamo v razpravo o tem predmetu. (Konec prih.)

Levstikova slavnost v Velikih Laščah.

(Dalje.)

Pred navedenima govoroma, s katerima je bil oficijalni del banketa zaključen, zahvalil se je gosp. pristav Škofic v imenu odborov vsem deputacijam in odposlanstvom, katera je potem navajal po vrsti, kakor smo jih mi že priobčili.

V neoficijalnem delu napil je gosp. Dragotin Hribar „Sokolu“, g. prof. dr. Celestin imel je daljši in jako naudušen govor in so koncem govora Sokoli g. govornika dvignili na ramo. Dalje so govorili g. Ferdo Schiffrer, za njim g. dr. Vošnjak, priporočajoč slovenskim poslancem, da vzajemno in odločno postopajo, na kar je nastopil poslanec g. prof. Šuklje in v obširnem govoru povedal svoje mnenje in svoje nazore, kako treba v politiki postopati, da bode delovanje uspešno, kako treba čutiti z vsem srcem, a delovati z glavo, z mirnim razumom.

S temi govori bil je banket končan in gostje napotili so se z godbo in zastavami v Retije, rojstveno vas Levstikovo, kamor je iz Lašič pol ure hoda. Retje, ali kakor je Levstik besedo izvajal, „Vretje“, je mala vasica, a ima prav prijetno lež. Ta dan bila je z zastavami in slavaloki okrašena, na katerih so se čitali napisi: „Slavolok ob jemi Levstikov dom!“ — „Levstik svetloba poeziji, slovstvu!“ itd.

Pred vasjo pod slavolokom pozdravil je prišlece g. Fran Gruden, sedanjí posestnik Levstikovega doma. Govora svojega ni spisal, a govoril je izredno srčno. Poudarjajoč, da so Retje mala borna vasica, a slavna radi tega, ker je v njej bil porojen Levstik, spominjal nas je, da smo prišli baš po onem potu, po katerem so pred skoro 58 leti nesli mlado bitje h krstu, katero danes proslavljamo kot slavnega Levstika. Našteval je potem zasluge Levstikove s tako iskrenimi besedami, da se je g. Grudnu po končanem govoru od vseh strani čestitalo.

Sprevod pomikal se je potem do borne koče, v kateri je uzidana spominska plošča. Pred hišo stopil je deželni poslanec g. Ivan Hribar pred jako mnogobrojno občinstvo in v dolgem, improvizovanem, a izvrstnem in mnogo odobranem govoru razlagal Levstikov pomen za naš narod, za naše slovstvo. Obračal se je zlasti do Levstikovih sosedov, ki smejo biti ponosni na tacega občana in jim polagal na srce, da čuvajo spominsko ploščo, ki je dika za vso vas, za vso okolico.

Po tem, z velikim naudušenjem vsprejetem govoru, so se nekateri gostje malo pomudili pri Levstikovem domu in se krepčali s pivom, večina pa se je vrnila v Velike Lašče. Nebo se je bilo namreč stemnilo in s severa bližala se je nevihta, ki je kmalu potem v hudi plohi razlila se čez vso dolensko stran. Nameravana ljudska veselica splavala je v tej plohi in vsakdo je skrbel, da tje kmalu odšel proti domu. Slavnost, z velikim naporom in z izredno požrtovalnostjo osnovana in prirejena, imela je sicer prehitel konec, vendar ostane vsem udeležencem v preprijetnem spominu. Pokazalo se je, kako hvaležen narod slavi velmože svoje, kako zna ceniti, kar je kdo za narod storil ali trpel.

Izrazujoč izrtnemu slavnostnemu odboru in njegovemu načelniku g. N. Lenčeku najtoplejšo zahvalo in pristno priznanje na neumornem delovanju, preostaje nam samo še priobčiti telegrame, ki so tem povodom došli, in katere priobčimo v prihodnjih številkah. (Dalje prih.)

Družba sv. Cirila in Metoda.

Tajnikovo poročilo slove:

Veleslavna skupščina!

I. Ako se oziramo v zgodovino slovenskega šolstva, kaže se nam žalostni prizor. Slovenščina do zdaj še ni dospela do svojih naravnih pravic. Kar je v petnajstem stoletju spoznal v svojem življenju slavní baron Žiga Herbersteinski, rekoč: „Slovenski jezik mi je prizadeval obilo truda: večkrat sem zaradi tega moral prestati kako grenko Vender me to ni zadrževalo, da ne bi se dalje učil tega jezika, ki mi je pozneje veliko koristil“, — to po

preteku blizu 400 let skoro še velja o naših slovenskih razmerah. — Zdrava pedagogiška načela kaj težko vzmagujejo v šolstvu po slovenskih pokrajinah. Iz zgodovinskih podatkov razvidimo, da se vedno suče borba mej materinščino in nemščino (oziroma laščino); pravi rodoljubi so zmír kazali na važnost slovenščine ter nanjo obračali večjo pozornost, a izvišujočim oblastvom je le bolj plavala pred očmi nemščina; večinoma so se drugi deželni jeziki smatrali kot potrebno zlo in sredstvo ponemčujočega namena. Doba Vodnika, Šim. Rudmaša in A. M. Slomškega so kot prijazne zvedice posijale v toliko zmedo. — In sedanjí položaj slovenskega šolstva — ali naz zadovolji? (Ne, ne!) Izmiš morda osredljo Kranjsko naše šolstvo ni skoro nikoder osnovano pravično in povoljno. Neštivilnokrat od leta 1848 je že povzdignil naš narod svoj glas, razodel svoje pravične želje na vse mogoče zakonite načine, a premnogokrat je ostal to le glas upijóčega v puščavi. (Žal!) Narod govori in trka, — a odločujejo in izvršujejo pogosto taki, ki jih ne moremo imenovati prijatelje slovenskega jezika. — V najnovjšem času poprijeli smo se — izzvani po mogočnih naših sosedih Nemcih in Lahih — samo-obrambe (Istina!), da rešimo, kolikor se rešiti da, osobito ob jezikovnih mejah. Tako je nastala naša družba sv. Cirila in Metoda, o katere delovanju mi je danes čast v vodstvenem imenu poročati veleslavni skupščini.

2. Prečastua gospoda! Ako bi hotel naštevati vse čine in zadeve, s katerimi se je moralo pečati društveno vodstvo v Ljubljani, moral bi ponavljati dokaj stvari, objavljenih v lanskem in predlanskem „Vestniku“, povzeti jih iz upravnega zapisnika, kar bi bilo utrudilno za Vas in za-me, zato naj narišem družbino gibanje le v glavnih potezah.

Po III. skupščini v Ptuiju dne 29. julija 1888, v kateri je bil kot nov odbornik izvoljen prečastiti gosp. stolni kanonik Ljubljanski, Andrej Zamejčec, sešlo se je vodstvo k sedmim sejam, da je rešilo društvene zadeve, in sicer: XXI. oziroma I. tekočega upravnega leta dne 26. septembra 1888, XXII. 14. novembra, XXIII. 19. decembra, XXIV. 14. februarja 1889, XXV. 3. aprila, XXVI. 5. junija in XXVII. 10. junija t. l. Vsi prejšnji opravitelji so drage volje prevzeli društveni posel i za bodoče leto

3. V tej dobi je vodstvo pospeševalo osnovo novih podružnic, ker one so življenska moč v dosednjem društvenih smotrov. Na lanski skupščini smo zabeležili 77 podružnic s 5896 družbeniki, letos je poskočilo število za 8 novih; te so: Tek. štev. 78. Tolsti vrh in okolica, 79. Šentjanž v Rožni dolini, 80. Haber v Medgorjah, — vse tri na Koroškem, 81. Briska na Goriškem, 82. Greta pri Trstu, 83. Kamnik in okolica na Kranjskem, 84. Ženska podružnica v Gorici, 85. Črno in okolica na Koroškem. Osobito veselo je, da je dvema že obstoječima podružnicama prirastla še tretja ženska v Gorici. Čast in zahvalnost tem vrlim stražarkam ob jezikovni meji proti prodirajočemu italijanizmu! — V vrsto pokroviteljev je pa letos kot osemindeseti — žal! — ustopil samo jeden „Neimenovan rodoljub na Goriškem.“*)

*) Imenik podružnic sledi ob konci. — Pokrovitelje gl. „Vestnik“ I. str. 27 in „Vestnik“ II. str. 6 nasl.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 16. avgusta.

Nemški konservativni poslanci sklicujejo shodo, na katerih zahtevajo, da se kmalu uvede **verska šola**. Sklepajo resolucijo na gospodsko zbornico in škofo, da bi se lotili inicijative v tej zadevi. Karakteristično je pa, da v teh resolucijah se ne izrekajo za Lichtensteinov predlog, temveč zahtevajo, da bi konservativni člani gospodske zbornice sami izdelali nov predlog

Vnanje države.

Kraljica Natalija je nekaterim damam v Belogradu p. sala, da se vrne v **Srbijo** koncem avgusta. Vlada kraljici ne bode delala nikacij ovir, če tudi bi jej morda bilo ljubše, da se še sedaj ne povrne. Ristić je bil pisal kraljici pismo, da naj se še nikar ne vrača v Srbijo, a ni dobil nobenega odgovora. Kralj Milan se je bil zaman potrudil v Belgrad, da bi preprečil povrat kraljice.

V **Bolgariji** se je slovesno praznovala druga obletnica, kar je Koburžan zasel prestol. V Sofijo prišle so deputacije iz mnogih mest in sel, mnogo jih je bilo tudi iz Vzhodne Rumelije. Polki, ki neso v Sofijo, poslali so vsi svoje deputacije. Princ je

nekaterim uradnikom dragocena darila. Finančnemu ministru Šalabačevu, Stojanovu, generalnemu tajniku Panatovu in železniškemu ravnatelju Nikolovu je knez podaril Aleksandrov red.

Vlada italijanska hoče od zbornic zahtevati, da bi dovolile kredit za zgradbo desetih novih parikov. Italijani hočejo povečati svoje brodogojstvo, da bi se moglo braniti francoskemu.

Potovanje nemškega cesarja v Anglijo imelo je to posledico, da se je v nemških vladnih krogih jako ohladilo veselje za kolonialno politiko. Znano je, da nemško kolonialno politiko najbolj ovira Anglija. Zaradi tega hotela je nemška kolonialna družba sklicati več taborov, na katerih bi bili obsojevali postopanje angleških uradnikov. Sedaj pa „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ piše, da bi taki tabori iz političnih ozirov ne bili baš umestni, kajti prijateljstvo Anglije ima za Nemčijo večjo vrednost nego bi je mogle imeti vse ekspedicije v Afriko. Če sodimo po tej izjavi Bismarckovega organa, bode najbrž stotnik Wissmann kmalu povrnil se iz Afrike. Skušal bode v bojih z domačini pridobiti si nekaj uspehov, da se bode potem mogel častno povrniti v domovino.

V torek je bila v Arlon-Luxembourgu volitev jednega poslanca za belgijsko zbornico in v Tournay-i volitev jednega senatorja. Voljena sta liberalna kandidata. Ta zmaga številno ni nobena pridobitev za liberalce, ker sta tu dva mandata do sedaj bila tudi v rokah liberalcev, pač pa moralno, to tembolj, ker se klerikalci v Tournayi neso upali niti postaviti kandidata. Sedanje ministerstvo zgublja tla pod nogami. Palo pa bode najbrž že v bodočem zasedanju zbornic.

Parlament angleški konča še le koncem tega meseca zasedanje svoje. Mnogi člani bi radi da bi se že sredi tega meseca zaključilo zborovanje, da pojdejo potem na lov. Vlada pa želi, da se zakon o desetini reši še v tem zasedanju.

Dopisi.

Iz Vipave 14. avgusta. [Izv. dop.] Z veseljem se spominja človek nazaj v leto 1864, ko se je praznovalo odprtje današnje Vipavske čitalnice, ko so našo dolino počastili vrli Ljubljanci vsake vrste, zastopani posebno s svojim divnim „Sokolom“ od druge strani prihajali, kraški, Tržaški in goriški rodoljubi, kakor tudi nam bližnji Pivčanje in drugi. S kakim ponosom beremo še danes v čitalniški kroniki popis nekdanjih slavnostij, katere so se vršile vedno z ogromno udeležbo zunanjih gostov, bilo je vse vzajemno in bratsko. Ponosni smo torej Vipavci na one čase, ko je naša dolina bolj slovela in gojila vzajemnost, nego jo goji sedaj. Ako se pomaknemo tedaj za 25 let naprej dospemo v dobo 25letnega obstanka, kar nam kaže, da je naša čitalnica, jedna od starejših narodnih društev na Kranjskem, radostno zamoremo torej klicati: Slava onim, ki so se borili v narodnem napredku za naše sedanje društvo! Povodom te pomenljive 25letne dobe društvenega obstanka, sklenilo se je v skupnem posvetovanji, da bode Vipava dne 8. septembra t. l. spremenila svojo navadno v praznično obleko in bode slovesno in združeno praznovala 25. leto svoje čitalnice. Omenjeni dan prihajajo tuje od vseh vetrov k veliki romarski cerkvi v krasni „Log“ in se udeležijo pri tej priliki tudi čitalniške veselice. Letos, ko bomo tako važno narodno dobo praznovali, je upati, da bode udeležba še veliko večja, in pričakovati je gostov iz bele Ljubljane, njenega „Sokola“ in bratov „Sokolov“ iz Trsta kakor tudi iz bližnje Gorice. Natančni program priobčili bomo v kratkih dnovih, za danes le zagotavljamo, da bode slavnostni dan t. j. 8. septembra naša dolina v pravem pomenu besede, praznična, ker bomo praznovali 25letnico narodne čitalnice.

Pisma iz Pariza.

(Piše A. Bezenšek.)

V.

6 avgusta.

(Zgodovina človeških stanovanj. — Večerne zabave: predstava v hipodromu; produkcija s konji in levom.)

Ako stopimo z mosta Jenskega skozi glavna vrata v razstavo, vidimo nasproti Eiffelovemu stolpu na desno in levo ob nabrežju Seine postavljene različne kočice, hiše in male palače. To je razstava človeških stanovanj, zgrajenih po stopinjah civilizacije od najprimitivnejših časov pa do modernih. Zaslugre Karlu Garnierju, da nam je pokazal v tem oddelku, kako se je razvijalo človeštvo v teku stoletij predstavivši nam karakteristične tipe stanovanj, kakor so si jih ljudje od nekdaj do danes postavljali.

Zares, ako hočeš spoznati značaj kacega človeka, način njegovega življenja, ako hočeš videti njegove naredbe, tajnosti njegovega življenja in bitja,

ni boljšega sredstva, kot podati se v njegovo stanovanje. „Povej mi, s kom se družiš, a jaz ti povem, kdo si“, rekli so že stari Grci; morebiti bi bilo pravilneje reči: „Povej mi, v kakem hiši stanuješ, kako si se doma uredil, kako je tvoje domače življenje, a jaz ti povem, katere so tvoje čednosti, kako je tvoje duševno razvitje in koje mesto zavzemaš v človeški družbi.“ (A. Ammanna besede.)

V resnici stanovanje se more vzeti kot ogledalo, katero nam pokazuje pravo fiziognomijo stanovalca, točno izobraženo. Poglejmo si torej nekatere važnejše stavbe od teh 44, ki so postavljene jako živopisno ob Orsayevem quaiji.

Prvo nam pridejo pred oči človeška pribežališča — stanovanja se ne morejo imenovati — pod skalami in pečinami. Potem je doba najprimitivnejših stanovanj, ki so bila v konične obliki postavljena in pokrite s skorjami in vejami različnih rastlin. Doba kamnenega veka, prostega in klesanega kamnenja, je tudi dobro pogojena. A zanimive so stavbe na jezerih; tukaj je bila Garnierjeva fantazija posebno srečna. Bronasti iz železni vek sledita za tem; vsakemu je odmenjena po jedna kočica, ki ima znotraj in pri pragu dotično orodje nabrano in posojeno iz raznih muzejev. Sicer se pa sme v vsako luknjo stopiti in skoro vse sobe teh stanovanj so odprte za obiskovalce. Samo v stavbo na jezeru se ne more; tam je mostič, v obliki stare lése preslab in je pomaknjen nazaj, da se ne bi kdo v onem umetno napravljenem jezeru nenadno okopal.

S tem je pri kraju prvi oddelek (sekcija), ki je posvečen predzgodovinskim stanovanjem.

Drugi oddelek nam pokazuje stanovanja onih narodov, ki so se udeleževali od najstarejših pa do početka modernih časov pri občem delu človeškega napredka, dokler je človeštvo doseglo to, kar imenujemo civilizacijo.

Tukaj vidimo po redu postavljenih 14 stavb, izmed katerih so najvažnejše: šotor nomadov; palača asirska in feniška. Te so podobne stolpom z galerijo in teraso, fasada s pravilnimi linijami. Židovska hiša, pelazgijska in etruščanska. Poslednja je masivna pri zemlji, a nosi jedno nadstropje jako lahko in elegantno. Indijska hiša je 18 metrov visoka, ima dva stolpa, zedinjena s srednjo dosta tesno stavbo. Perzijska hiša predstavlja dokaj prijetno stanovanje, ima odkrito lópo, a na vrhu velik svod (kupljo). Nemška, galska, grška, ruska in romano italijanska so tudi predstavljene, a ne manjka ni hunske voz in šotor obdan s dvevesnimi vejami okoli in okolu.

V nekaterih hišah so postavljene prodajalnice takih predmetov, ki več ali manj odgovarjajo dotičnej stavbi; na primer v indijskih hišah indijsko blago, v perzijskih perzijsko, v grških grško itd. Še celo prodajalke so oblečene v tako obleko, kakor jo poznamo iz dotičnih vekov in narodov. Dopala se mi je krepka Etruščanka, pa vrle Grkinje, katere seveda so rastle ob reki Seini ter se same sebi smejo, ko se gledajo v teh starovečnih opravah. Obiskovalce vabijo, da bi kupovali, na vsak ljubezniv način, pa seveda ne v klasičnem grškem, nego v modernem francoskem jeziku Pariškega narečja. Perzijci in pa seveda židje so pač pravi, o tem ni dvojiti. Tudi Ruskinje govore v svojem jeziku in točijo čaj.

Nazadnje je tretji oddelek, ki obsega stanovanja onih narodov, ki so živeli na strani od občega napredovanja človeštva in zato ne morejo imeti rednega mesta v zgodovinskem razvitju stanovanj. Mej tem so afriški muri, ki žive še zmirom v barbarstvu; a drugi so Kitajci, ki so se znali popéti do sta visoko v civilizaciji, a so skrbno pazili za sebe svoje iznajdbe ter se izolirali kot pravi sebičnejši od celega sveta. Zato se pa tudi neso mogli udeležiti občega napredovanja človeškega rodú.

Pri tem oddelku naj zadostujejo samo sledeča imena: sudanska hiša; japonska pagoda z jako nežno ornamentiko; kitajska hiša, velika pagoda s finimi profili. Koče Lapocev in Eskimov so še bolj primitivne, kakor jih poznamo iz različnih popisov. Kolibe afriških divjakov sestavljene so od lesenih drog, pokritih s slamo ali rogozo. Palača Aztekov ima sicer prosto fasado, a vidi se na celej stavbi neka lepa harmonija. Kar se tiče palače Inkasov, ta arhitektura je mnogo podobna egiptski po svoji masivnosti in velikosti; ornamentika je simbolična. Nastaja vprašanje: ima-li kaj občega mej tema dvema plemenoma, Egipčani in Inkasi? Morebiti bodo sčasom učenjaki rešili to vprašanje.

Zanimivo je pri vsakej stavbi tudi to, da so

blizu do nje ali pa okolu nje v vrtu one rastline nasajene, katere rastejo najbolje v dotičnem kraju. Tako vidimo okolu japonske stavbe sofore, katalpe, pavlonije, japonske vrbe itd. Okolu kitajskega stanovanja rastejo ajlanti, bambus, aralija itd. Indijska palača je obdana s smokvinjami, ricini, datelji in z drugimi iztočnimi rastlinami, mej katerimi je nekaj lepo dišečih. Pri feniških in židovskih stavbah stoje platane, vrbe babilonske, cedre libanonske, rože damaščanske itd. A okolu stavbe na jezeru so razne vodne rastline.

In tako je vse pristno predstavljeno kolikor mogoče, ker se je istinito Garnier vodil po zgodovinskih spomenikih, kjerkoli jih je mogel najti. A samo v nekaterih slučajih, pri predzgodovinskih mu je služila fantazija bolj ali manj srečno.

Zatorej ima v nekem oziru prav neki francoski pisatelj, govoreč tako: „Ako bi naši pradedi, ki so živeli pred dve ali štiri tisoč leti, ustali iz grobov, ako bi se vzbudili nekateri možje iz časov sv. Ljudevita, Karla velikega, Avgusta, Salomona, Sesostrisa ter bi si došli pogledat stanovanja na Orsayevem quaiji ob reki Seini, vsaki od teh bi videl stanovanje svojega života tako, kakor ga je bil pri smrti zapustil, in bi se precej čutil tukaj, kakor da je doma.“

Pri ogledovanju teh zanimivih predmetov prešel je dan; večerni čas je ugoden za zabavo po dnevnem truden. Pojdimo v hipodrom, ki je postavljen nasproti izložbi na drugem obrežju reke Seine. Tam je večer za večerom na programu produkcija z levom, ki jaha na konji. Razun tega pa še druge jako krasne in velespretne igre na konjih in s konji, vse v velikem stilu in od prvih umetnikov. Prostore ima v hipodromu več ko 10.000 ljudij. Te dni pojde tjakaj tudi perzijski šah. Ako je danes vse posedeno, glava pri glavi, rama pri rami, kako se še le bo trlo tedaj, ko bo prišel šah leva gledat! „Figaro“ je že opozoril občinstvo na to, rekši, da je lev ljubimec šaha; šah ga nosi v svojem grbu tam v onih iztočnih mestih je domovina levu, zatorej se bo šah čutil domačega, ko bo videl to igro, katero sicer doma tudi v naravi videti more. Drešura levova je znatna, kajti skače s konja preko deske spet na konja v teku, skoči gori in doli, igra se s svojim gospodarjem in s psom, kateri je zmirom poleg leva tudi v kletki, ne da bi mu ta kaj žalega storil. Videti je, da živita v prijateljstvu. Razun nekaterih tudi v drugih cirkih navadnih iger je bil prav krasno predstavljen velik lov na srne in razne ljubovne spletke, ki se vršijo ob takih prilikah. Igre na velocipedu z jednim samim kolesom videl sem jaz vsaj samo tukaj; spretnost, ki sta jo pokazala pri tem dva Angličana, je skoro nadčloveška. Občinstvo je bilo zadovoljno in je z burnim ploskanjem pozdravljalo umetnike, ki tukaj ne hodijo peš z odra ali iz sredine cirka, nego se dopeljejo in odpeljejo v elegantnej kočiji s štirimi čilini konji, kakor najodličnejši plemenitaši.

Predstava se konča po 11. uri. Gredé protidomu našel sem še po vseh ulicah vse živo in veselo.

Domače stvari.

Mihael Pakič. †

V Stražišči pri Kranji, kamor je bil šel zdravja iskat, umrl je včeraj zvečer ob 9^{3/4} ure nagloma g. Mihael Pakič, posestnik in trgovec v Ljubljani, podpredsednik trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani, mestni odbornik, podpredsednik čitalnice Ljubljanske, član mnogih narodnih in dobrodelnih društev, mož, odličen kot narodnjak, priljubljen in čislán kot poštenjak. Pokojni Miha Pakič bil je porojen dne 29. septembra 1827 v Ljubljani. Očeta je izgubil jedva 7 let star. Izučil se je sitarskega rokodelstva v Zagrebu in potem, kakor je bilo takrat običajno, šel na ptuje in se v Gradci, Dunajskem Novem Mestu in na Dunaji dalje vežbal in učil. Po očmvi smrti prevzel je njegovo obrt, sitarijo in kupčijo z lesenino. Tržil je s „suho robo“, s samimi proizvodi kranjske hišne industrije, v Trst, Odeso, Aleksandrijo, Kajiro, Beligrad in celó v Pernambuco in Rio Janeiro. Leta 1873. bil je na Dunaji za svoje proizvode odlikovan z bronasto svetinjo, leta 1882. na razstavi v Trstu pa s srebrno svetinjo. — Pridobil si je s svojim trudom in štedljivim domačim življenjem precejšnje premoženje, ostal pa je samec. Njegovo gaslo je bilo: Plačujmo delavce, ki nam blago donajajo, redno in

pošteno in prodajamo po ceni. — Iz njegove oporoke znani so nam nastopni podatki: Volil je: Meščanski ustanovi (obrtniškega stanu) 3000 gld., čitalnici v Ljubljani 100 gld., „Glasbeni Matici“ 100 gld., „Narodnemu Domu“ svoja dva deleža (po 200 gld.), družbi katoliških rokodelskih pomočnikov 200 gld., bolniškemu podpornemu društvu 100 gld., revežem Ljubljanskim 100 gld., Lichten-thurnovemu sirotišču 100 gld. — V soboto bodo ga prepeljali v Ljubljano, v nedeljo popoldne ob 5. uri bode pogreb. — Blag mu bodi spomin!

— (Presvetli cesar) podaril je krajnemu šolskemu svetu pri Sv. Janži v Rožni dolini na Koroškem za zgradbo šole 200 gld.

— (Tržaško namestništvo) razpisalo je dopolnilno volitev deželnega poslanca za mesta Pazin, Labin in Plamin na 12. dan septembra. Izvoliti bode namesto odstopivšega Simčiča novega poslanca in hrvatskih in slovenskih prvoboriteljev in volilcev čaka zopet hud boj.

— (Deželni predsednik baron Winkler) povrnil se je sinoči s svojega dopusta v Ljubljano.

— (Iz Berolina) brzojavlja se češkim listom: Pri vsprejemu deputacij tukajšnjih avstrijskih društev, vsprejel naposled cesar tudi iz dveh članov obstoječo deputacijo „češko-slovarskeho spcllu“ (predsednik Palme). Cesar govoril z deputacijo jako prijazno in sicer po češki. Vsem deputacijam izrekel je upanje, da si bodo društva tudi v bodoče prizadevala, delovati v tujini vkupno, pri čemer naj pa vsakdo ohrani narodnost svojo.

— (Celjskih nemškutarjev omika.) Neznani nemškutarski pobalini sneli so pred nekoliko dnevi tablo iznad pisarne slovenskega odvetnika dr. Vrečka v Celji in jo odnesli v mestni park, kjer so jo drugi dan vso onesnaženo našli. „Deutsche Wacht“ zmatra ta čin izvestno za slavno junaštvo.

— („Tagespost“) postavila je svojim čitateljem zopet debelo raco na mizo. V večernem listu z dne 14. t. m. priobčuje namreč v dopisu iz Ljubljane zlobno laž, da se na nemških oddelkih na tukajšnji gimnaziji veliko strožje postopa nego na slovenskih. Tako je nasproti 4 odličnjakov na prvem nemškem razredu na jedni slovenski paralelki 17, v drugi 10 odličnjakov, v drugem razredu ima nemški oddelek 5, slovenska oddelka pa 8 in 6 odličnjakov. Žalostno je, ako se nahajajo v časnikih take pritožbe, ki nas k večjemu spominjajo na mlade dijake, ki dobivši spričevalo v roke, ne jemljejo svoje lenobe v poštev, ampak vso krivdo zvrčajo na profesorje. In takim nemškim dijakom bi teta „Tagespost“ rada potuho dajala, dasi je jedva tajnost, da so baš dijaki na nemških oddelkih gledé pravosti in marljivosti najslabši in večinoma „verzogene Muttersöhnchen.“

— (Umrli je) na počitnicah 11. t. m. pi sv. Duhu nad Krškim Vinko Kapler absol. četrtošolec Ljubljanske gimnazije po kratki bolezni. Bil je nadarjen, jako priden pri svojem strici dr. V. izgojeni dečko. L. m. z.

— (Strajk v Trbovljah in Hrastniku) je malone končan. Pred začetkom strajka delalo je v Trbovljah 1600, v Hrastniku 380 mož, sedaj jih je na delu v Trbovljah blizu 1300, v Hrastniku 210 mož. V Zagorji, kjer je delalo pred strajkom 700 rudarjev, pa dajejo delavci samo požarno stražo, sicer pa strajk dalje traja.

— (Ljudske šole v Mariboru) imele so vse vkupe v preteklem letu 2783 otrok. Slovenskih otrok bilo je v tem številu samo 296, a še to zdi se „Marb. Zeitung“ preveč.

— (Lastavice), ki sicer še le v septembru odhajajo iz naših krajev, so se že začele seliti. To je nekda znamenje rane jeseni in dolge zime.

— (Postajica na Opčini.) Trgovinsko ministerstvo je dovolilo, da se na Opčini napravi južne železnice postajica.

— (Desetletnica prostovoljne požarne brambе v Kranji) praznovala se je včeraj prav slovesno. Vse hiše po mestu bile so odičene s cesarskimi in narodnimi zastavami. Ker je bil včeraj tudi veliki shod kranjskih požarnih bramb, bilo je zastopanih do trideset požarnih bramb iz vseh krajev in sicer: Ljubljana, Tržič, Toplice, Vič, Glince, Kamnik, Št. Jarnej, Škofja Loka, Postojna, Mokronog, Rudolfovo, Rakek, Št. Vid na Dolenjskem, Borovnica, Cérknica, Domžale, Spodnja Šiška, Vrhnika, Radeče, Veliki Otok, Bizovik, Radovljica, Bohinjska Bistrica, Šmartno pri Litiji.

Vsaka požarna bramba odposlala je po dva in več mož, bližnje po 40 do 50 mož tako da je bilo skupaj do 400 ognjegascv v Kranji. Ko so došle goste na kolodvoru pozdravili, koračale so vse požarne brambe in kranjski veteranci v farno cerkev k sv. maši. Ob 9. uri je bil v magistratni dvorani shod zastopnikov zaveze kranjskih požarnih bramb, kateremu je prisostvoval kot zastopnik deželnega odbora g. cesarski svetnik Murnik. Ob 1/2 12 uri uredil se je slavnostni sprevod vseh požarnih bramb, na čelu njima Domžalska, v sredini spreveda Tržiška godba. Pri mestno hišo zbral se je mestni zastop z županom g. Šavnikom na čelu. Povsod, koder se je pomikal slavnostni sprevod, so kranjske krasotice ognjegasce obsipale s šopki. V prvo je defiloval ves sprevod pred županom, potem pa se uvrstil pred mestno hišo. Župan Šavnik je s sonornim glacom čestital požarni brambi Kranjski na lepi slovesnosti desetletnice in se jej zahvalil na dosedanjem toli uspešnem delovanji, konečno pa pozdravil vse zastopnike družih požarnih bramb, kateri so se v tolikem številu zbrali v starodavnem mestu Kranji in njim zaklical srčno: „Na pomoč!“ Stotnik požarne brambe Ljubljanske g. Doberlet zahvalil se je županu na krasnem vsprejemu in rekel da požarne brambe nemajo nikakega drugega načela, ko pomagati svojemu bližnjemu. To so izvrševale doslej, bodo pa tudi v prihodnje, kadar koli se oglasi klic. „Na pomoč!“ Ognjegasci in mnogoštevilno zbrano občinstvo je oba govora odobraval z živio in Slavaklici. Slavnostni sprevod je potem korakal še do konca mesta, kjer se je razšel. Ob 1. uri popoldne je bil na lepo okrašenem vrtu gostilnice „Pri stari pošti“ banket, katerega so se udeležili vsi dostojanstveriki mesta Kranjskega, c. kr. okrajni glavar Merk, župan Šavnik z mestnim zastopom in nad 100 ognjegascv. Svirala je Domžalska godba. Prvo napitnico govoril je g. Voš na presvetlega cesarja, velikega podpornika požarnih bramb; potem g. okrajni glavar Merk na Kranjsko požarno brambo; gospod stotnik Jäger na prijatelje in podpornike požarne brambe, posebno na mestni zastop; gospod župan Šavnik napil je zastopnikom došlih požarnih bramb, g. Doberlet županu Kranjskemu, vsemu prebivalstvu, posebno pa ženstvu, katero je ognjegasce obsipalo s šopki; profesor Franke kot predsednik Čitalnice napil je Kranjski požarni brambi ki je v Čitalnici priredila že toliko krasnih veselí. Sledila je še cela vrsta napitnic, dokler je prišel čas, da je bilo treba oditi k vaji, pri kateri je Kranjska požarna bramba pokazala, da je svojej nalogi popolnoma kos. Dež je sicer nekoliko nagajal slavnosti, a navzlic temu bilo je vse veselo in dobre volje, slavnost pa jako lepa.

— (Podružnica sv. Cirila in Metoda za Kotmaroves in okolico) napravi v proslavo rojstnega dne Njih Veličanstva našega presvitlega cesarja Frana Jožefa I. v nedeljo dne 18. avgusta 1889, ob 4. uri popoldne na Plešivci vrh Kotmarovesi ljudsko veselico na prostem s slavnostnim govorom, deklamacijami, petjem in prosto zabavo. Ob 8. uri zvečer prižgal se bode na griči velikanški kres in streljanje bode otvorilo in zaključilo slavnost. V slučaju neugodnega vremena prestavi se ljudska veselica na prihodnjo nedeljo, dne 25. avgusta t. l. K obilni udeležbi vabi vse podružnične ude in druge slovenske rodoljube najljubneje načelníštvo.

— (Na Bledu) priredi se v proslavo rojstnega dne presvetlega cesarja Frana Josipa I. dne 18. avgusta 1889. l. vélika veselica po jezeru, koje čisti dohodek je namenjen zdravíškemu zakladu. Vspored: Dopoldne ob 9. uri svečana sv. maša v cerkvi na otoku. Ob 3. uri popoldne promenadna godba v Lujzinem kopelišči. Ob polu 5. uri tombola v hotelu „pri Mallnerji“. Ob 8. uri zvečer razsvetljava vseh hotelov in letovišč; skopna vožnja z osvetljenimi čolni in z godbo v Míno; ondručaj serenada s cesarsko pesnijo. Ob 10. uri zvečer plesni venček v hotelu „pri Mallnerji“. Darila za tombolo vsprejemljejo se najhvaležneje v občinski pisarni v uradnih urah. Vožnja po jezeru z nerazsvetljenimi čolni na veselíni večer je prepovedana. Pri neugodnem vremenu vsila se bode veselica, razven svečane sv. maše, v nedeljo dne 25. avgusta.

— (Bralno društvo Kostanjeviško) priredi združeno z meščansko gardo v nedeljo na rojstni dan našega presvitlega cesarja popoldne veselico „na Žagi pri g. Tavčarji“. Pri veselici bode svirala tukajšnja mestna in meščanske garde godba.

Če bi pa vreme neugodno bilo, se bode pa veselica prihodnjo nedeljo vršila. Odbor.

— (Šaleška čitalnica v Šoštanji) priredi dne 25. t. m. veliko veselico s petjem in plesom, pri kojoj bode sodelovala Šmarska godba.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Berolin 15. avgusta. Zvečer ob 9. uri odpeljal se avstrijski cesar z anhaltskega kolodvora čez Lipsko v Ischl. Oficialnega poslavljanja na željo cesarja avstrijskega ni bilo. Oba cesarja poslovila sta se jako srčno, objela in poljubila sta se večkrat. Nadvojvoda Fran Ferdinand in cesarjevo spremstvo odpotovali so ob 9. uri 35 minut na Dunaj nazaj.

Beligrad 15. avgusta. Kralj Milan odputuje v soboto, Ristić vrne se v soboto.

Pariz 15. avgusta. Obsodbo Boulangerja in tovarišev vsprejelo občinstvo s splošno brezbriznostjo. Republicanski listi izražajo svoje zadoščenje. Boulangistični in monarhistični listi pišejo, da je to bila tendenčna pravda, sicer pa stavijo svoje upanje na bodoče volitve. Deportacija na utrjeno mesto je dosmrtna kazen in obsojenec izgubi vse državljanske in politične pravice. Obsojenci ne smejo vsprejemati denarjev in dohodkov. Za upravo njihovega premoženja postavi se bode varuh. Sodba bode pravomočna v osmih dneh, ko se je nabila v staniščih obsojencev in dotičnih županstvih.

Dunaj 16. avgusta. „Arme-Verordnungsblatt“: Cesar imenoval polkovniki imajitelji: Pruskega princa Henrika pri 20. pešpolku, pruskega princa Albrehta, regenta brunsvijskega pri 6. dragonskem polku, maršala Moltkeja pri 71. pešpolku.

Berolin 16. avgusta. „Norddeutsche“ piše: Nemška prestolnica ozira se nazaj na dneve, slavnostno posvečene, odkar je naše vladarske hiše prejasni gost, zopet ostavil naše ozidje. Ti dnevi ostanejo srcem vsega naroda nemškega nepozabni. V najglobljejše dno srca morale so prodreti besede, s katerimi je presvetli vladar zvezne sosedne nam države izražal čustva svoja proti iskrenemu prijatelju cesarju Viljemu in proti vsemu narodu nemškemu, — Avstro-Ogerske zvestemu zavezniku. Zvestoba za zvestobo! to bode občutek, s katerim se cesar Fran Josip zopet vrača v svoje države k domačim dolžnostim vladarskega stanu svojega. In tudi tamkaj bode kakor pri vladarji, tako tudi pri narodih ostal neizbrisen spomin na obnovljene dokaze najpresrečnejega prijateljstva in pobratimstva, ki so se v Berlinu zmenjali. Takraj in onkraj pa bodo milijoni s hvaležnim srcem vsprejeli pomnožitev in utrđitev mirovnega poročstva, ki bode po cesarja Frana Josipa besedah v blaginjo in blagoslov zaveznima državama, narodom in vsi Evropi.

Razne vesti.

* (Dijakinj) upisalo se je letos na vseučilišče v Bruslji 21 in sicer: v prirodnoznanstveno fakulteto 7, v medicinsko 3, farmacevtsko 10 in filozofsko 1. V pravoznanstveno fakulteto se ni nobena upisala, to zaradi tega, ker je belgijsko najvišje sodišče odločilo, da se ženske ne smejo dopuščati v odvetniško prakso.

* (O perzijskem šahu) piše Galois, da ga tiskovna svoboda ne straši, ker v Perziji izhaja le jeden sam list, kateremu je pa on sam urednik.

* (Turška policija) prepovedala je raznaševalcem po ulicah kričati: „Krečansko milo“ in „Krečanski sir“, da bi se ne razdraževale strasti.

„LJUBLJANSKI ZVON“

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tujci:

15. avgusta.

Pri **Malléi**: Auersperg z Dunaja. — Winkler, Nirenberger, Bischniger z Dunaja. — Pogačič iz Zagreba. — Gopstein iz Budimpešte. — Lehman, Schweiger iz Monakovega. — Drobny iz Trsta. — Seitel iz Idrije.

Pri **Slonu**: Kaiser, Sans, Neuman, Steiner z Dunaja. — Shyzy iz Cibra. — Kubitsch iz Temešvara. — Schreiber iz Budimpešte. — Reya iz Trsta. — Geržina iz St. Petra. — Cosulich iz Opatije. — Matasovič iz Varaždina.

Pri **Južnem kolodvoru**: Tošavec iz St. Jurja. — Bodangi iz Budimpešte. — Weigent iz Petervalda.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stahje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm
14. avg.	7. zjutraj	734.8 mm.	11.4° C	svz.	obl.	6.1 mm.
	2. popol.	735.8 mm.	20.° C	zah.	d. jas.	
	9. zvečer	736.8 mm.	12.6° C	szh.	d. jas.	dežja.
15. avg.	7. zjutraj	736.0 mm.	12.9° C	szh.	obl.	1.6 mm.
	2. popol.	733.9 mm.	18.3° C	zah.	obl.	
	9. zvečer	734.7 mm.	14.0° C	zah.	jas.	dežja.

Srednja temperatura 14.8° in 15.1°, za 4.6° in 4.2° pod normalom.

Dunajska borza

dné 16 avgusta t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

		včera	—	danes
Papirna renta	gld.	83.75	—	gld. 83.80
Srebrna renta	"	84.80	—	" 85.05
Zlata renta	"	109.80	—	" 109.90
5% marcna renta	"	99.60	—	" 99.65
Akcije narodne banke	"	907.—	—	" 908.—
Kreditne akcije	"	306.—	—	" 306.—
London	"	119.45	—	" 119.70
Srebro	"	—	—	" —
Napol.	"	9.49	—	" 9.51
C. kr. cekini	"	5.67	—	" 5.98
Nemške marke	"	58.42 1/2	—	" 58.47 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	131 gld.	50 kr.	
Državne srečke iz l. 1864	100 "	174 "		
Ogerska zlata renta 4%	"	99 "	75 "	
Ogerska papirna renta 5%	"	94 "	85 "	
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	"	—	—	
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122 "	—	
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	"	118 "	50 "	
Kreditne srečke	100 gld.	184 "	75 "	
Rudolfove srečke	10 "	21 "	—	
Akcije anglo-avstr. banke	120 "	128 "	30 "	
Tramway-dvašt. velj. 170 gld. a. v.	"	229 "	—	

Britkim srcem javlja podpisani v svojem in svojih otrok imenu pretužno vest, da mu je iskreno ljubljena soproga, gospa

FRANJA WACHA ROJ. HOHNJEC

danes 14. avgusta ob 4. uri zjutraj, v 37. letu dobe svoje v Bogu zaspala.

Truplo predrage pokojne se bode prepeljalo k sv. Roku k večnemu počitku v petek 16. t. m. ob 8. uri zjutraj.

Sv. maša zadušnica se bode darovala v župni cerkvi v soboto zjutraj ob 8. uri.

Metlika, dne 14. avgusta 1889.

Fran Wacha,
lekar, soprog.

Milica, Bogumil, Zlata, Marija, Ivana,
otroci. (627)

Zahvala.

Za mnoge dokaze prisrčnega sožalenja, ki so mi došli povodom smrti moje predrage soproge, izrekam tem potom svojo najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 16. avgusta 1889.

Fran Gerđinič,
profesor.

(630)

Poštna upraviteljica

se išče za Spodnje Štajersko.

Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda“. (631—1)

Komi

z dobrimi spričevali, slovenskega in nemškega jezika zmožen, popolnoma izurjen v trgovini mešanega blaga, želi sedanjo službo do 1. ali 15. oktobra spremeniti ali kot poslovodja ustopiti ter je pripravljen nekoliko kavcije uložiti. Pisma pod A. B. poste restante Celje. (628—1)

Nov mlin

na vrelčni, gotovi vodi, kateri je četrt ure od železniške postaje oddaljen in melje na tri pare kamnov,

proda se po ceni zaradi preselitve.

Cena 3000 gld. Voda je nadkolesna in priprava še večjo moč gaati. Več se poižve pri poselniku samem. (629—1)

Ivan Dobovišek

v št. Juriji ob juž. železnici na Štajerskem.

Občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane žalujoč oznanja, da je njegov mnogoletni velezaslužni član, gospod

Mihael Pakič,

podpredsednik trgovske in obrtniške zbornice kranjske, trgovec in hišni gospodar,

dné 15. t. m. ob 10. uri zvečer v Stražišči pri Kranji nagloma umrl.

Pogreb bode tukaj v nedeljo 18. dan t. m. ob 5. uri popoldne od hiše štev. 20 pred škofijo.

Časten spomin bodi ohranjen blagemu meščanu!

V LJUBLJANI, 16. dan avgusta 1889.

(632)

Št. 6336.

Oklic.

(594—3)

Od c. kr. deželnega sodišča v Ljubljani kot zapuščino razpravljajoče instance po umrlem posestniku in veletržcu Aleksandru Treo-tu v Ljubljani se daje na znanje, da se je dovolilo:

I. Prostovoljna, sodnijska dražba sledečih v zapuščinsko maso Aleksandra Treo-ta spadajočih zemljišč, in sicer:

a) hiše konskr. št. 2 na Emonski cesti v Ljubljani, vložna št. 1 kat. obč. Gradiško predmestje, v cenilni vrednosti 36.000 gld. — kr. s pripadajočimi premičninami 316 „ 10 „

skupaj 36.316 gld. 10 kr.

b) hiše št. 4 na Rimski cesti v Ljubljani, vlož. št. 32 kat. obč. Gradiško predmestje, v cenilni vrednosti 6.500 gld. — kr.

c) hiše št. 6 na Rimski cesti v Ljubljani, vlož. št. 34 kat. obč. Gradiško predmestje, v cenilni vrednosti 16.000 gld. — kr. in premičnin 1 „ — „

skupaj 16.001 gld. — kr.

d) vrta št. 7 na Rimski cesti v Ljubljani, vlož. 71 kat. obč. Gradiško predmestje, v cenilni vrednosti 3.800 gld. — kr. in premičnin 12 „ 70 „

skupaj 3.812 gld. 70 kr.

e) travnika, vlož. št. 292 katastr. občine Trnovsko predmestje, cenjenega na 990 gld. — kr.

f) travnika, vlož. št. 347 katastr. občine Trnovsko predmestje, cenjenega na 590 gld. — kr.

na podlagi predloženih pogojev, kateri so z inventuro in z zemljeknjižnimi izvlečki vsakemu v tusodni registraturi na pregled, in da se je za izvršitev te dražbe določil jedini rok na dan

26. avgusta eventualno 27. avgusta 1889.

ob 10. uri predpoludnem na mestu zemljišč z začetkom v hiši št. 6 na Rimski cesti s pristavkom, da se omenjena posestva ne bodo oddala za manj kot za cenilno vrednost, da je veljava dražbenega čina odvisna od odobrenja zapuščinske oblasti, da ostanejo upnikom, ki bi bili upisani, njih zastavne pravice brez ozira na kupnino zavarovane in da mora vsak dražitelj 10 % izklicne cene položiti kot varščino.

II. Prostovoljna sodnijska dražba v zapisniku o inventarji pod oddelkom XII. zaznamovanih vrtnih pridelkov in rastlin v skupni cenilni vrednosti 937 gld. 75 kr. in v inventarji v oddelku VI. c pod točko 91—93 nahajajočih se srebrnin, cenjenih na 27 gld. 50 kr. in da se določi za izvršitev te dražbe na mestu premičnin (št. 7 na Rimski cesti v Ljubljani) jedini rok na dan

28. avgusta 1889.

ob 9. uri dopoldne s pristavkom, da se bodo oddale te premičnine tudi za manj, kakor za cenilno vrednost, da jih mora kupec takoj proč spraviti in da je kupnina takoj izplačati v roke c. kr. notarja gospoda Ivana Gogole, kateri je odredjen kot sodnijski komisar za izvršitev dražbe nepremičnih in premičnih stvari.

V Ljubljani, dne 27. julija 1889.